

V tíživé sociální situaci můžete **úřad práce** požádat o dávky pomoci v hmotné nouzi, kterými jsou

- příspěvek na živobytí,
- doplatek na bydlení a
- mimořádná okamžitá pomoc.

V letáku vysvětlíme podmínky přiznání mimořádné okamžité pomoci.

Informace k ostatním dávkám najdete v letáčích [Příspěvek na živobytí](#) a [Dávky na bydlení](#). Průběh řízení o těchto dávkách popisuje leták [Řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi](#). Tam se také dozvíte, kdy můžete o pomoc s dávkami požádat ombudsmana.

Všechny letáky najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Co je mimořádná okamžitá pomoc?

- Jednorázová,** → jedna žádost = jedna dávka (můžete však podat další žádost)
- nenároková** → dávku nemusíte dostat, úřad práce však zamítnutí musí řádně odůvodnit
- a podpůrná** → dávku dostanete, pokud situaci nemůžete zvládnout vlastními silami nebo za pomoci blízkých či charity

dávka pomoci v hmotné nouzi.

Kdy mohu získat mimořádnou okamžitou pomoc?

Úřad práce poskytuje mimořádnou okamžitou pomoc v následujících šesti situacích:

- (1) [hrozí Vám vážná újma na zdraví,](#)
- (2) [nemáte peníze na nezbytný jednorázový výdaj,](#)
- (3) [nemáte peníze na pořízení nebo opravu nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby,](#)
- (4) [nemáte na odůvodněné náklady související se vzděláváním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte nebo se sociálně-právní ochranou dětí,](#)
- (5) [postihla Vás vážná mimořádná událost](#) nebo
- (6) [jste ohroženi sociálním vyloučením.](#)

Vše nyní podrobně vysvětlíme.

Hrozí mi vážná újma na zdraví

Vážná újma na zdraví Vám hrozí, když **nemáte peníze na nákup potravin, ale nesplňujete podmínky pro získání příspěvku na živobytí** (např. jste byli vyřazeni z evidence uchazečů o zaměstnání).

Můžete dostat **až 2 980 Kč**.

Pokud pobíráte příspěvek na živobytí, požádejte o mimořádnou okamžitou pomoc v měsíci, kdy se Vám v rodině narodí dítě, protože příspěvek na živobytí úřad práce zvýší až další kalendářní měsíc.

Pomohou Vám také v **potravinových bankách**.

Nemám peníze na nezbytný jednorázový výdaj

Nezbytný jednorázový výdaj je například

- správní poplatek při prokázání ztrátě osobních dokladů,
- poplatek při vydání duplikátu rodného listu,
- poplatek při vydání dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání (výpis z rejstříku trestů, potravinářský průkaz apod.),
- poplatek za vstupní lékařskou prohlídku při nástupu do zaměstnání,
- jízdné v případě ztráty peněz,
- poplatek za nocleh na noclehárně,
- jistota (kauce), kterou požaduje pronajímatel při uzavření nájemní smlouvy,
- náklady na stěhování,
- nedoplatek na energiích (elektrina, plyn), pokud se nedá zaplatit z [dávek na bydlení](#).

Výdaj musíte jasně **popsat a vyčíslit**.

Můžete dostat dávku **až do výše nezbytného jednorázového výdaje**.

Nemám peníze na pořízení nebo opravu nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby

Nezbytný základní předmět dlouhodobé potřeby je např. pračka, lednička, vařič, záchodová mísa, postel, stůl, židle, skříň, vodovodní kohoutek, umyvadlo, kotel, dioptrické brýle v základním provedení, kočárek, pokud jej nelze koupit z porodného.

Pokud jsou náklady minimální (například na povlečení, prostěradla), úřad práce dávku nepřizná.

Úřad práce může dávku přiznat **i opakovaně, nanejvýš ale 46 200 Kč za rok**.

- Nábytek můžete získat bezplatně i od charity, existují také nábytkové banky.
- Nejprve si zjistěte, zda opravy v bytě neuhradí pronajímatel.
- Úřad práce nemusí dát peníze na nákup nových věcí, někdy postačí funkční věci z bazaru.

Nemám na odůvodněné náklady související se vzděláváním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte nebo se sociálně-právní ochranou dětí

Náklady související se **vzděláváním nebo zájmovou činností dětí** jsou např. náklady na:

- učebnice a učební pomůcky,
- cvičební úbor a sportovní obuv,
- přezůvky do školy,
- školní aktovka či batoh,
- pracovní oděv a pomůcky pro učně,
- zimní lyžařský výcvikový kurz,
- škola v přírodě,
- dojíždění z místa bydliště do školy,
- školkovné (pokud rodina není osvobozena),
- zájmové kroužky,
- sportovní aktivity,
- letní tábor,
- malířské potřeby,
- hudební nástroje (i zapůjčení).

Podrobnější informace obsahuje leták [Mimořádná okamžitá pomoc pro nezaopatřené děti](#).

Se **sociálně-právní ochranou dětí** souvisí např.

- poradenská pomoc,
- jízdenka potřebná k návštěvě dítěte v dětském domově,
- náklady na dočasný pobyt dítěte u rodičů, pokud je dítě svěřeno do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo je v ústavní nebo ochranné výchově.

Můžete dostat **celkem nanejvýš 46 200 Kč za rok**.

Postihla mě vážná mimořádná událost

Vážná mimořádná událost je např.:

- povodeň, vichřice, zemětřesení, požár, jiná destruktivní událost, ekologická nebo průmyslová havárie, epidemie,
- dům zamořený parazity, chemickými látkami či plísněmi,
- zkrat elektrického vedení, výbuch zemního plynu, pád stromu pod tíhou námrazy, pád střechy pod tíhou sněhu,
- jiná událost, která se kvůli rozsahu nedala předvídat ani jí předejít, a kvůli které Vám hrozí ztráta bydlení nebo nemáte zajištěny základní životní potřeby (*např. pandemická situace, energetická krize, vysoká míra inflace*),

pokud s ohledem na svou celkovou situaci **nemůžete nepříznivou situaci překonat vlastními silami** (i s pomocí pojišťovny či obce).

Můžete dostat **až 69 300 Kč nebo až 92 400 v případě jiné události**.

Jsem ohrožen/a sociálním vyloučením

Sociálním vyloučením jste ohroženi, pokud jste např.

- byli propuštěni z výkonu zabezpečovací detence, vazby, z výkonu trestu odnětí svobody, z dlouhodobé hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, z dětského domova, výchovného ústavu,
- bez přístřeší (bezdomovec) nebo
- obět trestné činnosti.

Můžete dostat až **1 000 Kč**, a to i opakovaně, nanejvýš ale **18 480 Kč** za rok.

Mohu dostat mimořádnou okamžitou pomoc na léky, regulační poplatek nebo dopravu k lékaři?

Mimořádnou okamžitou pomoc **nelze přiznat na úhradu léků**.

Požádejte svého ošetřujícího lékaře o předepsání léku bez doplatku nebo se v lékárně zeptejte na lék se stejnou účinnou látkou, ale bez doplatku nebo s nižším doplatkem.

Pokud užíváte lék, který není ani částečně hrazen z veřejného zdravotního pojištění, můžete prostřednictvím svého ošetřujícího lékaře požádat svou zdravotní pojišťovnu, aby výjimečně uhradila lék jinak nehrazený z pojištění, pokud je jedinou možností Vaší léčby.

Mimořádnou okamžitou pomoc **nelze přiznat na úhradu regulačního poplatku**.

Pokud však **pobíráte některou z dávek pomoci v hmotné nouzi a prokážete to** oznámením, rozhodnutím nebo potvrzením úřadu práce ne starším 30 dnů, **neplatíte** regulační poplatek ve zdravotnictví.

Mimořádnou okamžitou pomoc **lze přiznat na úhradu dopravy k lékaři**, je-li návštěva lékaře nezbytná, Váš zdravotní stav nevyžaduje přepravu sanitkou a na úhradu tohoto nákladu musíte vynaložit podstatnou část příjmu (např. dojíždíte několikrát týdně na rehabilitační léčbu).

Než jsem požádal/a o mimořádnou okamžitou pomoc, výdaj jsem uhradil/a ze svého. Mohu dávku dostat?

Výjimečně ano, pokud se s úhradou nezbytného nákladu nedalo počkat. O mimořádnou okamžitou pomoc však požádejte co nejdříve, nejlépe v tomtéž kalendářním měsíci.

Musím přiznanou dávku využít jen na výdaj, na který byla určena?

Ano. Pokud dávku nebo její část nevyužijete k účelu, pro který byla přiznána, musíte tuto částku úřadu práce vrátit (vznikne tzv. přeplatek).